

Νέοι, δικαιώματα και πολιτικές της κρίσης: άμεσα θύματα, χαμένες γενιές;

ΚΑΘ. ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΜΕΣΙΝΗ
Πάντειο Πανεπιστήμιο

**ΕΙΕΑΔ, Ανοιχτή Συζήτηση «Η ανεργία των
νέων στην περίοδο της οικονομικής
κρίσης: δεδομένα και προοπτικές»
Βιβλιοπωλείο Ιανός, Αθήνα, 10,12,2013**

Περίγραμμα

- Δεδομένα – εξέλιξη ανεργίας, προσωρινής/μερικής απασχόλησης αμοιβών
- Τεράστιες δυσκολίες ένταξης και σταθεροποίηση στην απασχόληση
- Θεσμικές αλλαγές – δικαιώματα
- Πολιτικές απασχόλησης – στόχοι και λειτουργία τους
- Χαμένες γενιές – Οι όροι της συζήτησης

Δυσκολίες ένταξης προ κρίσης

- Έρευνα Οριζόντιας Δράσης των Γραφείων Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων – 2005-2006

Καραμεσίνη Μ., Σ. Βιτωράτου, Ε. Γκαζόν, Ε. Μουστάκη (2008), *Η απορρόφηση των πτυχιούχων πανεπιστημίων στην αγορά εργασίας*, Αθήνα: Διόνικος.

- 5-7 έτη μετά την αποφοίτηση , 84% των πτυχιούχων απασχολούνταν, αλλά 45% των απασχολούμενων εργάζονταν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, έργου ή μερικής απασχόλησης.

Δυσκολίες ένταξης στο ξεκίνημα της κρίσης

- Ad hoc module Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού 2009

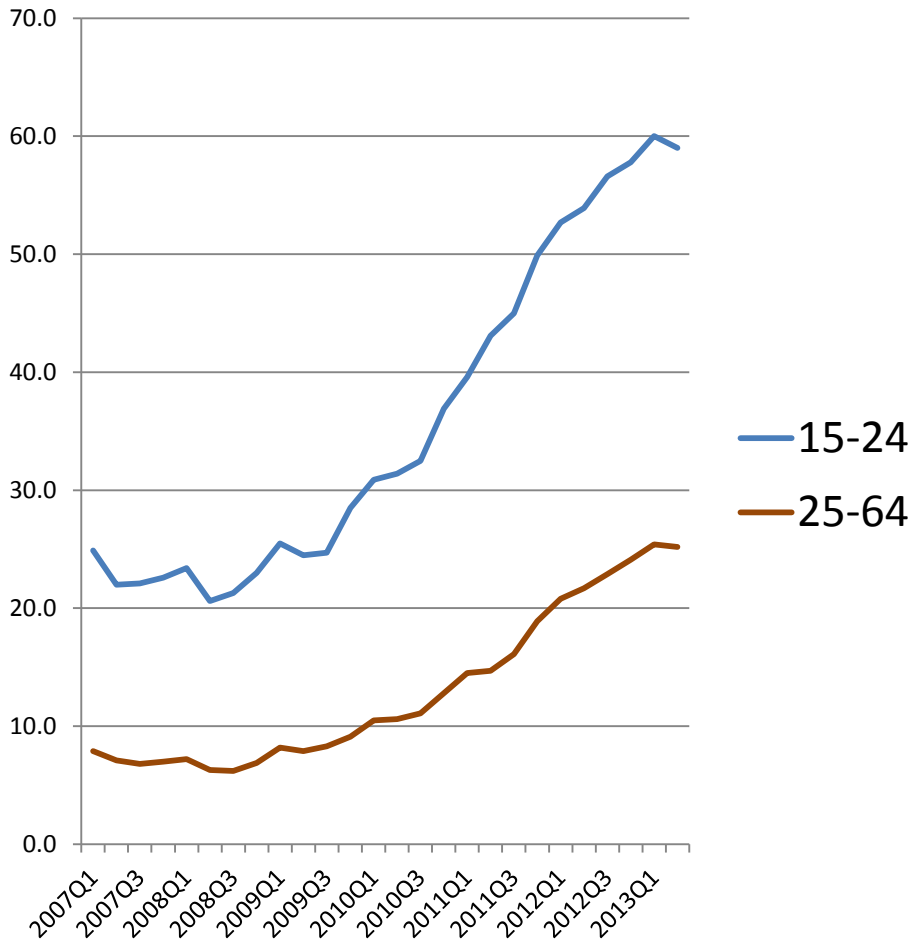
Μέση ηλικία εξόδου από το επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα		
	Ε.Ε. 27	Ελλάδα
Μέχρι και το γυμνάσιο	17,3	17,1
Λύκειο και μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση	19,9	19,3
Ανώτατη εκπαίδευση	24,1	23,3
Όλα τα επίπεδα	21,2	21

Μέσος χρόνος έναρξης της πρώτης δουλειάς μετά την αποφοίτηση

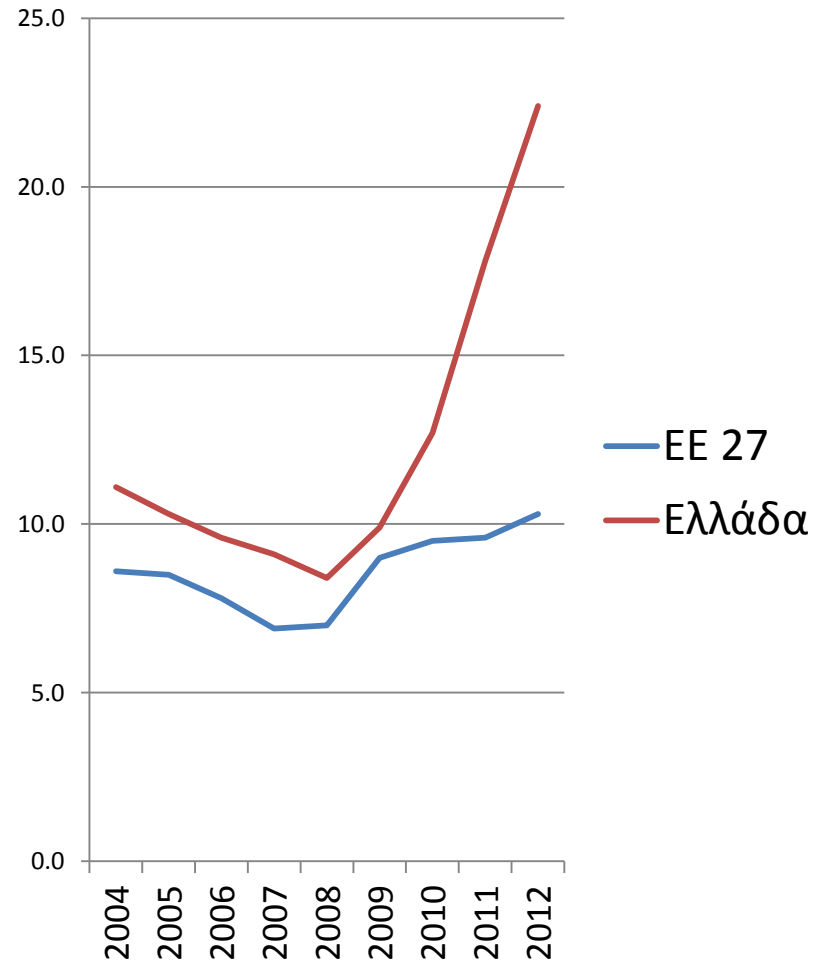
	Ε.Ε. 27	Ελλάδα
ΣΥΝΟΛΟ	6,5	13,1
Μέχρι και το γυμνάσιο	9,9	15,1
Λύκειο και μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση	7,3	13,9
Ανώτατη εκπαίδευση	5,1	12,2
ΑΝΔΡΕΣ	6,8	14,3
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	6,3	12,1

Ποσοστό ανεργίας (1)

% εργατικού δυναμικού 15-24 ετών

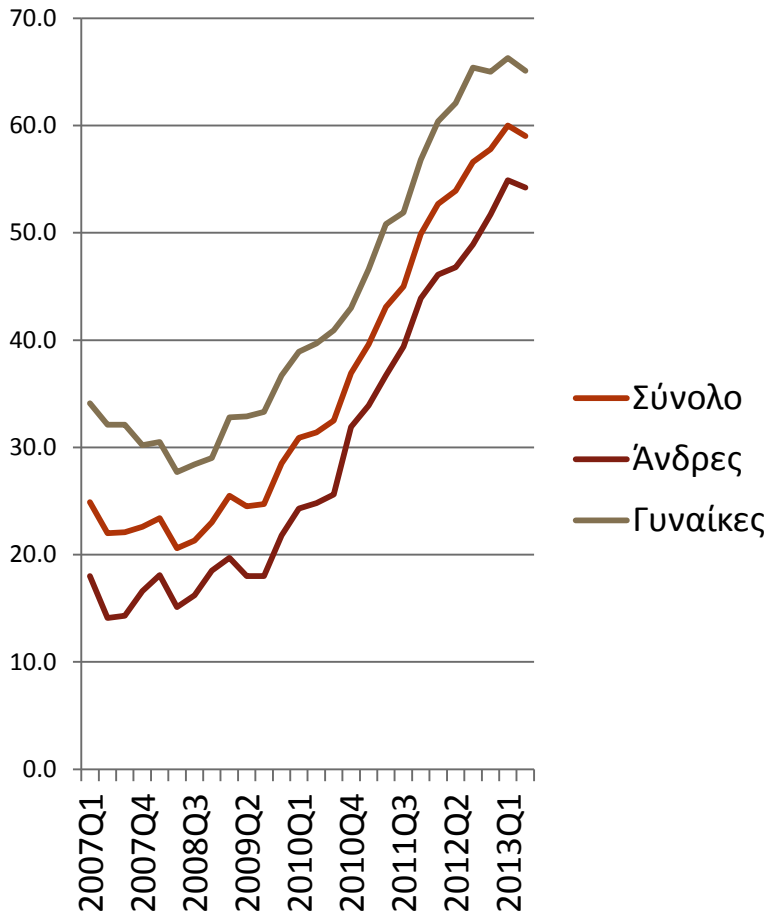

% πληθυσμού 15-29 ετών

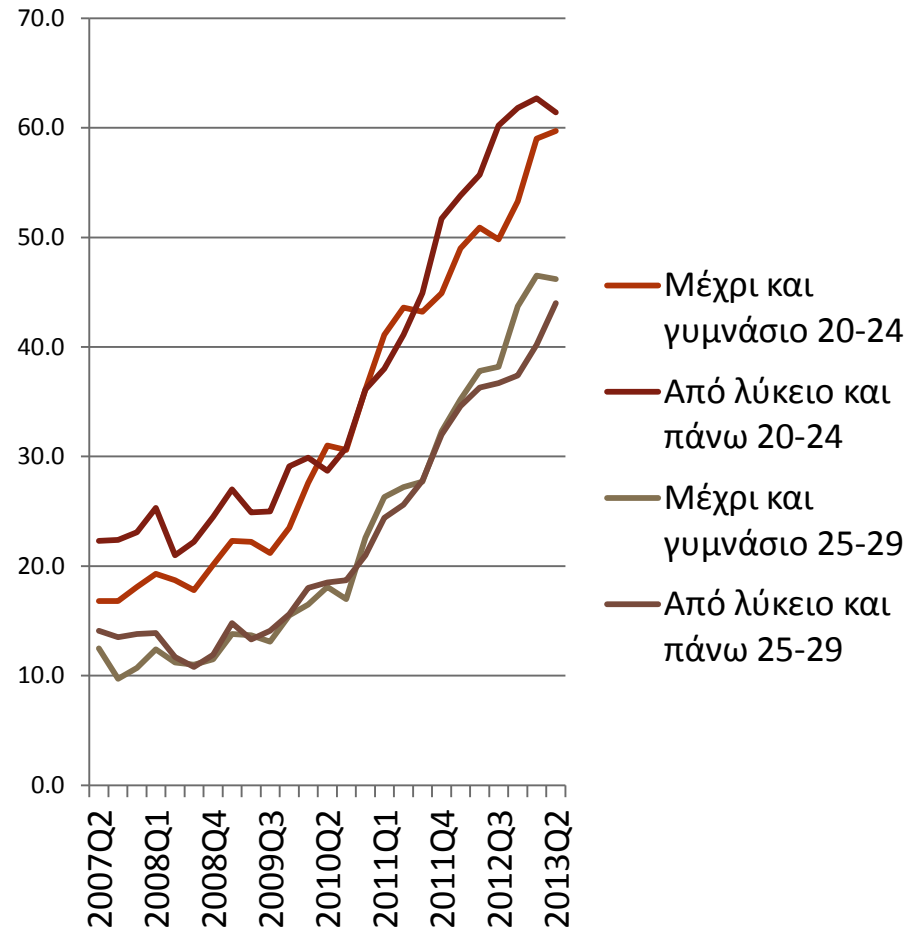

Ποσοστό ανεργίας (2)

% εργατικού δυναμικού

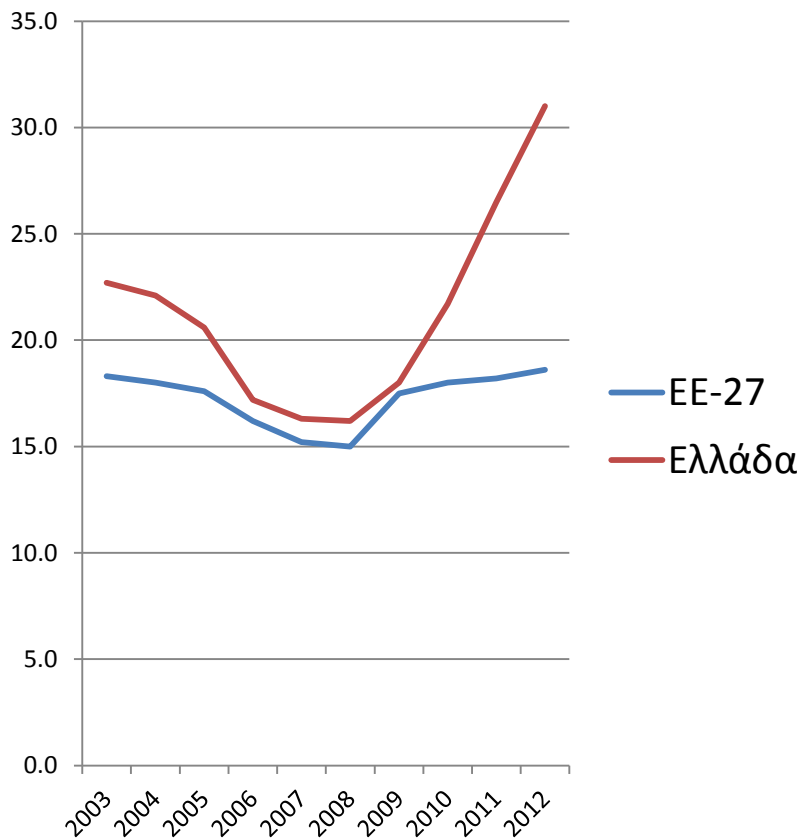

% εργατικού δυναμικού

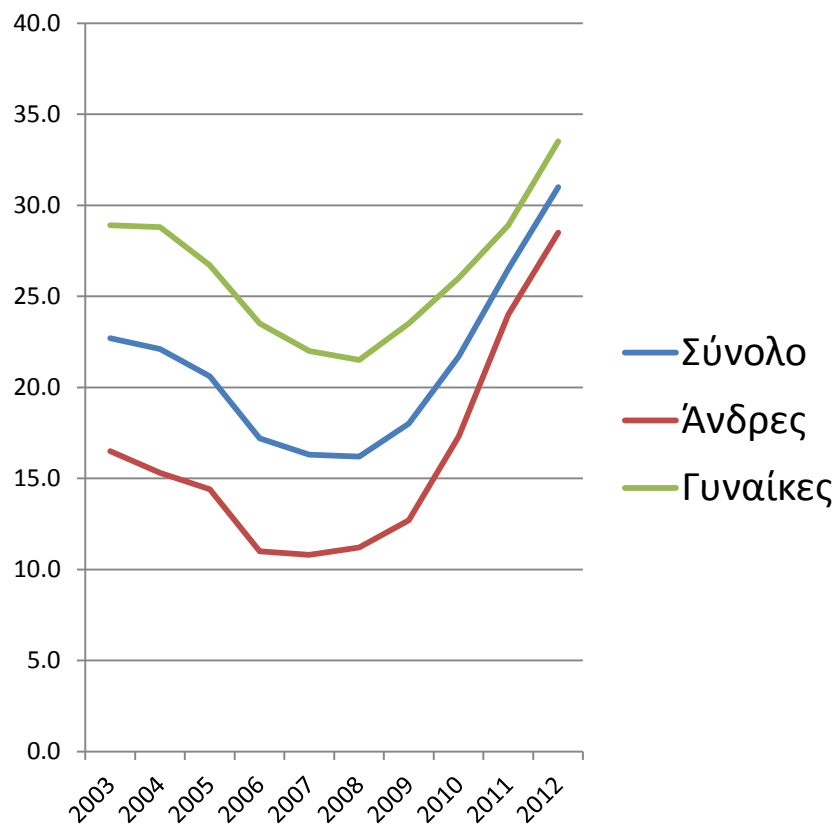

Άτομα που ούτε απασχολούνται ούτε εκπαιδεύονται ή καταρτίζονται (1)

% των νέων 20-24 ετών

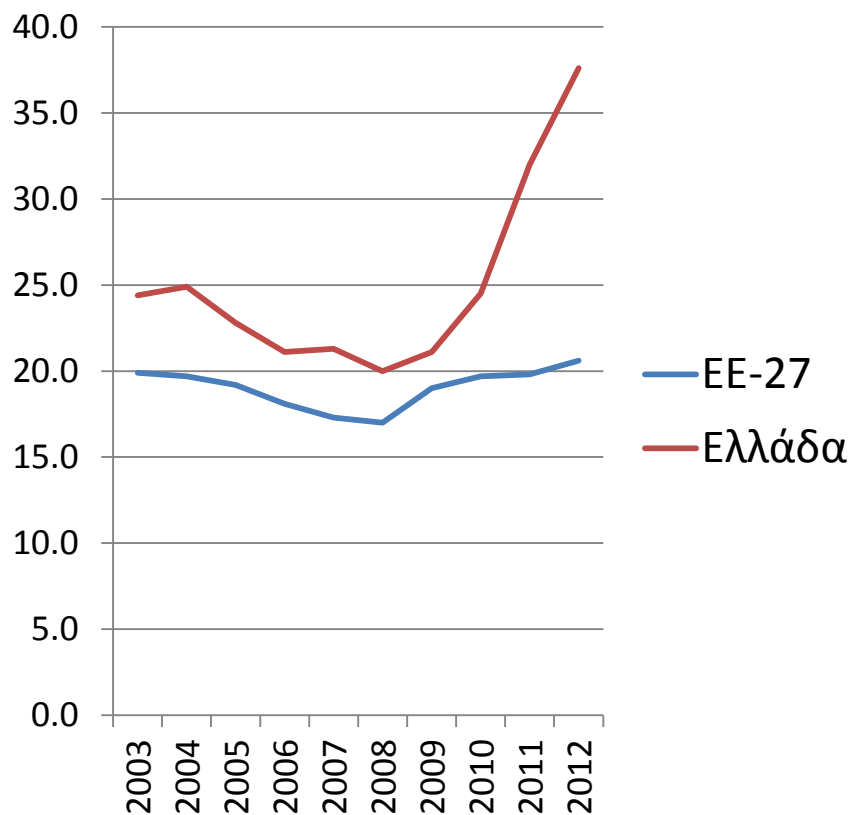

% των νέων 20-24 ετών

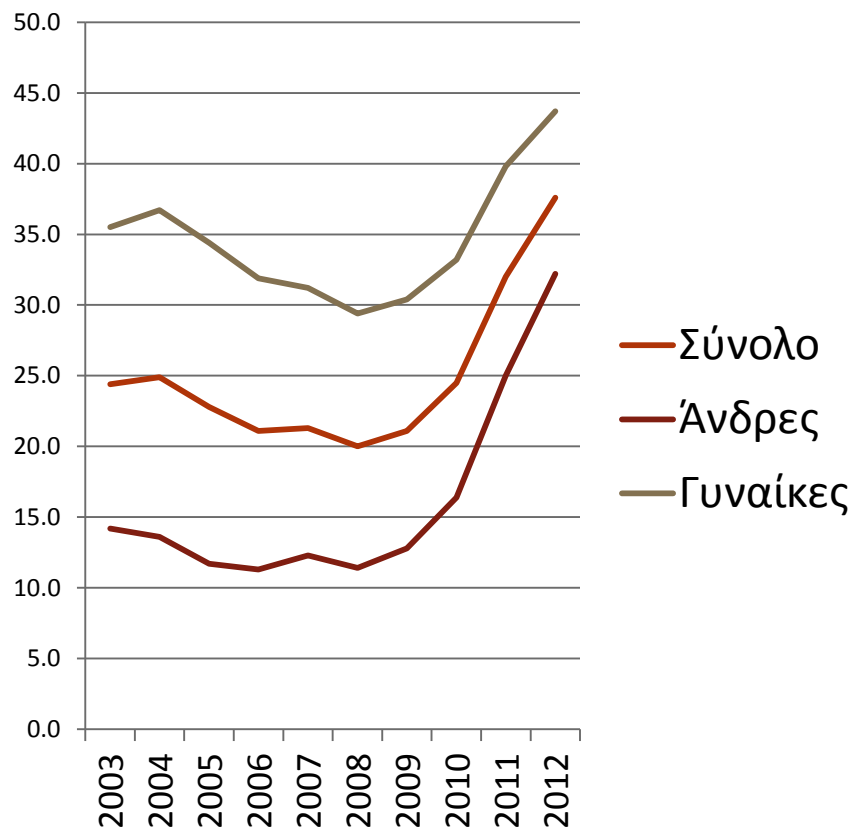

Άτομα που ούτε απασχολούνται ούτε εκπαιδεύονται ή καταρτίζονται (2)

% νέων 25-29 ετών

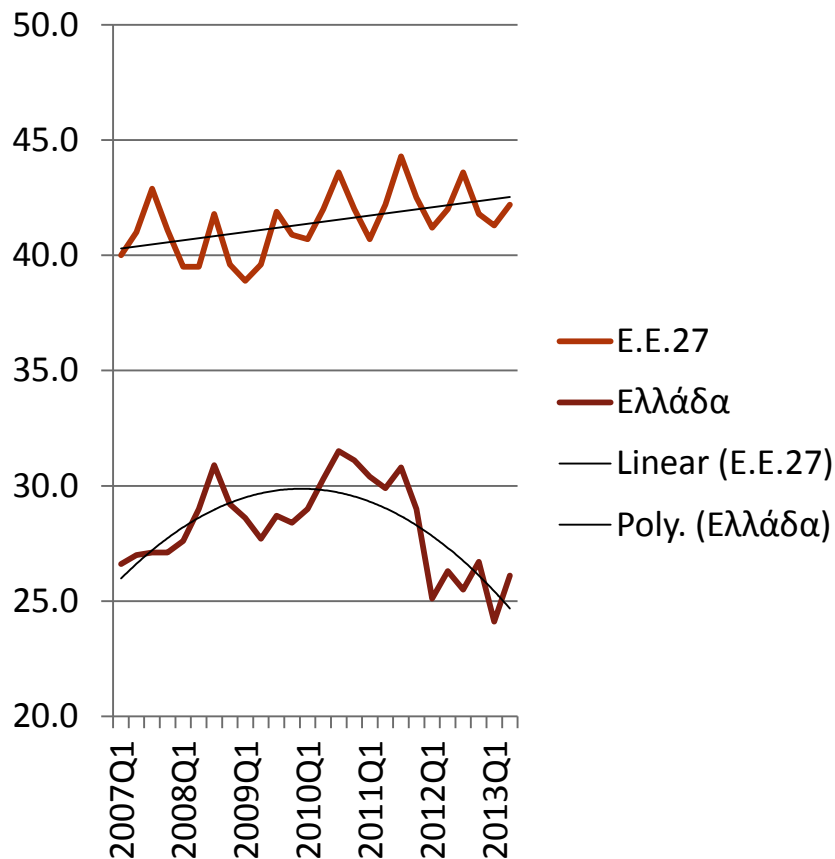

% νέων 25-29 ετών

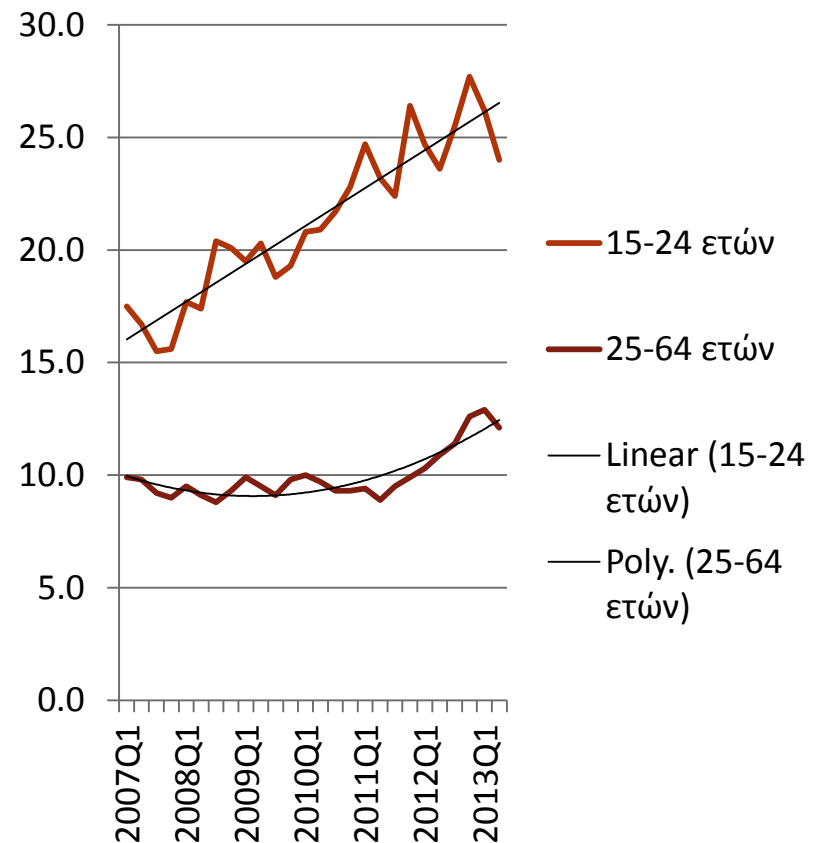

Επισφάλεια και υποαπασχόληση

Ποσοστό (%) προσωρινά απασχολούμενων στο σύνολο των μισθωτών (νέοι 15-24 ετών)

Ποσοστό (%) μερικά απασχολούμενων στο σύνολο των απασχολούμενων

Μισθοί των νέων

Κατανομή καθαρών μηνιαίων αποδοχών μισθωτών
Β' Τρίμηνο 2013

	15-19 ετών	20-24 ετών	25-29 ετών	30+ ετών
Μέχρι 499 Ευρώ	76,8	37,9	18,6	8,4
500 έως 699 Ευρώ	13,0	28,7	27,7	13,7
Μέχρι 699 Ευρώ	89,8	66,6	46,3	22,1
700 έως 799 Ευρώ	8,3	14,4	21,0	12,5
800 Ευρώ και άνω	1,9	19,0	32,7	65,4
Σύνολο μισθωτών	100,0	100,0	100,0	100,0

Θεσμικές αλλαγές και εργασιακά δικαιώματα

- Ειδικός κατώτατος μισθός/ημερομίσθιο για τους νέους μέχρι 24 ετών και τους μαθητευόμενους, μειωμένος κατά 32% του κατώτατου μισθού της ΕΓΣΣΕ που ίσχυε την 1.1.2012 (Μάρτιος 2012)
- Δοκιμαστική περίοδος νεοπροσλαμβανόμενων από 2 σε 12 μήνες – ειδική σύμβαση ορισμένου χρόνου
- Διευκόλυνση των εργοδοτών στη χρήση συμβάσεων ορισμένου χρόνου, εργαζομένων από εταιρείες προσωρινής απασχόλησης, μερικής απασχόλησης και εκ περιτροπής εργασίας

ΛΟΓΙΚΗ: Μείωση του κόστους εργασίας

Προσλήψεις νέων των οποίων η παραγωγικότητα είναι χαμηλή και μείωση της ανεργίας των νέων – αναληθής ισχυρισμός

Η ύφεση εκτινάσσει την ανεργία – νεοεισερχόμενοι πιο ευάλωτοι στις μεταβολές της ζήτησης και της παραγωγής

Πολιτικές απασχόλησης

- Νέοι = προνομιακή ομάδα στόχος όλων των ενεργητικών προγραμμάτων δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας (επιχορήγηση ιδιωτικών επιχειρήσεων, κοινωφελής εργασία) και κατάρτισης (voucher)
- Επιχορήγηση ιδιωτικών επιχειρήσεων – μεγάλο νεκρό βάρος και φαινόμενα εκτόπισης λόγω κρίσης
- Επιχειρηματικότητα – μικρή βιωσιμότητα επιχειρήσεων λόγω μειωμένης ζήτησης και προβλημάτων ρευστότητας, εκτόπιση άλλων επιχειρήσεων
- Voucher – η απασχόληση των καταρτιζόμενων βασίζεται στην καλή προαίρεση των επιχειρήσεων – υποκατάσταση προσλήψεων μονίμων – μεγάλη μεταφορά πόρων στις ιδιωτικές επιχειρήσεις και τα ΚΕΚ
- Μαθητεία στο εξωτερικό – πρώτο βήμα για τη μετανάστευση/επιδοτούμενο brain drain με δημόσιους πόρους από το ΕΚΤ

Χαμένες γενιές (1);

- Ναι για αυτούς που δεν μεταναστεύουν – υψηλή ανεργία και γενικευμένη επισφάλεια και για τις επόμενες δεκαετίες
- Όχι περισσότερο χαμένοι από τους 30ηδες ή 40ηδες - προτιμώνται στις προσλήψεις
- Όχι αυτονόμηση από γονείς – όχι παιδιά – όχι λεφτά για να σπουδάσουν τα παιδιά τους όπως σπούδασαν οι ίδιοι-ες
- Πενιχρές συντάξεις
- Αθρόα μετανάστευση νέων που θα συνεχιστεί – μη καταγεγραμμένη
- Δεν έχουν άλλη επιλογή από τη μετανάστευση – δεν δουλεύουν πια στο αντικείμενο σπουδών τους – όχι μόνο επιστήμονες – εντάσσονται στο προκαριάτο των χωρών υποδοχής - δεν είναι πια καλοδεχούμενοι
- Όμως έχουν ασφάλιση, ξεφεύγουν από την καταθλιπτικό περιβάλλον της Ελλάδας, μπορούν να ελπίζουν σε ένα καλύτερο μέλλον

Χαμένες γενιές (2);

- Πόσες χαμένες γενιές και πόσο; Εξαρτάται από το πόσο θα διαρκέσει η ύφεση και πιο ρυθμό θα έχει η μεγέθυνση και ποιο χαρακτήρα το μοντέλο ανάπτυξης
- Μετανάστευση = αφαίμαξη για τη χώρα – απώλεια της δημιουργικότητας των νέων, υπονομεύονται οι προοπτικές ανάπτυξης που στηρίζεται σε καλά εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό και τεχνολογικά και ποιοτικά αναβαθμισμένη παραγωγή
- Μοντέλο ανάπτυξης του Μνημονίου – χαμηλό κόστος εργασίας, μείωση φοιτητών και αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης – περιττό και παραπανίσιο εργατικό δυναμικό με προσόντα.